

456 YTTRANDE VID PLENUM 26.V 1865 (SUB SECRETO)

RA, Senatens sekreta handlingar

Emedan för jernvägsbygnad medel erfordras: 1:o förrän sådane inflyta af bränvinsbränningsskatten, 2:o utöfver det af denna skatt för ändamålet anslagna årliga belopp; och då anskaffandet af sagde medel genom lån i utlandet blir omöjligt – åtminstone i närmaste framtid, så föreslås:

Upptagandet af ett *lån inom landet*, hvilket komme att af bränvinsbränningsskatten återbetalas senast inom 10 år. 10

Mot ett inhemskt statslån kan i anseende till landets ringa penningtillgångar anmärkas, att detsamma drager kapital från produktionen:

- a) genom att användas till import af jernvägsmaterial;
- b) genom att öka arbetslön och konsumtion äfven af utländska varor;
- c) genom att i hvarje fall spridas och undandragas den större industrin.

Men deremot kan sägas: att, då Hypoteksföreningens lån nu ökar landets penningtillgång med 9 miljoner Mark, hvaraf det mesta användes till lånomsättning, så blir ett kapital ledigt, hvilket icke till hela dess belopp torde kunna inom kortare tid af den enskilda affärsrörelsen upptagas; samt vidare: att det af staten upplånade kapitalet icke helt och hållet drages ur allmänna rörelsen, medan de derå utgifna obligationerna förblifva i densamma användbara. 20

Lånet föreslås till *Sex miljoner mark*.

Men derå skulle till en början icke upptagas mera än *Tolfhundratusen (1 200 000) Mark*, motsvarande beloppet af utelöpande Saimasedlar. K^ejs^erlig^a S^enateⁿ har nemligen förklar^at Saimasedlarne icke kunne uppsägas. 30

I Amortissementsfonden inestår det belopp, som för deras inlösen erfordras. Om nu innehafvare af Saimasedlarne tillåtas omsätta dem mot de nya Jernvägslåneobligationerna, så kan anförda behållning i Amortissementsfonden användas för jernvägsbygnaden, Resten af lånet skulle efter bepröfvande upptagas inom åren 1866–67, efterhand som Hypoteksföreningen lyftar sin deposition i Banken.

Räntan å lånet skulle bestämmas till 5,4 %.

Obligationerna skulle lyda å 200 mk. 40

Alltså vore årsräntan p^er Obligation 10 mk 80 p.

– räntan p^er Månad (30 dag^ar) 90 p.

– räntan p^er dag – 3 p.

Återbetalningen skulle bestämmas genom utlottning åren 1873, 1874 o^ch 1875 med 2 miljoner mark p^er år.

Räntan kunde utbetalas halfårligt, för att göra fördelen för långifvarena större; i följd hvaraf hvarje obligation skulle förses med 20 st^ycken kuponer å 5 mk 40 p.

Det förutsattes, att obligationerna skulle kunna utgifvas till pari, ehuru icke uppsägbara såsom Saimasedlarne. Men då de inlösas redan efter 8 å 10 år (6 å 8 år de, som utgifvas 1867), då de lyda endast på 200 mk och sålunda äro lätt gångbara i liqvider, samt då räntan kan lätt beräknas och liqvideras p^er dag, kan man taga för afgjort, att afsättningen skall kunna ske till nominela priset, åtminstone efterhand och i mindre poster. 50

Nemligen: subskription afstyrkes. Den kan lyckas eller misslyckas, allteftersom ropet ställer sig; och obligationernas värde sjunker lätt, om mycket kommer på en gång i rörelsen.

Bättre synes vara, att utan vidare direkt försälja t. ex. 6 00 000 mk = 3 000 stycken obligationer i sender på Bankens kontor – hvar 3:e månad eller annorlunda efter behof.

Antages: att af Bränvinsbränningsskatten inflyter för kommunikationerna:

10	1866 1/2 beloppet	900 000 mk.	
	Af räntan å 1/2 af lånet	108 000 mk	792 000
	1867 hela beloppet	1 800 000	
	Af ränta å 2/3 af	216 000	1 584 000
	1868 d:o –	1 800 000	
	Af ränta å hela	324 000	1 476 000
	Inkomst inom 3 år	– 3 852 000	
	Härtill lånet		– 6 000 000
	Summan till disposition		9 852 000 mk

Denna tillgång kunde fördelas på följande sätt,
20 Skulle Tammerfors–Tavastehusbanan byggas, erfordras 9 244 000 mk eller i det närmaste hela tillgången.

För Lahtis banan erfordras deremot endast (inklusiv) kanal till Wesijärvi) 6 500 000 mk då af det disponibla kapitalet återstår till förfogande

3 352 000 mk.

	Ständerna hafva beviljat för kanaliseringar:	
	i Walkiakoski	255 400
	inom Wirdois	680 000
30	i Uleå elf	100 000
	i Idensalmi	201 000
	för Pelsa mossan	76 000
	öfver Lemströms näs	179 600
	summan	1 492 000 mk

hvaraf inom de tre första åren borde utgå åtminstone anslagen:

	för Walkiakoski, medan jernvägstrafiken beror deraf;	
	för Uleå elf – medan det enda för Uleåborgs län;	
	för Pelsa mossan, medan eljest det redan gjorda mindre gagnande;	
	en del af anslagen för Wirdois och Idensalmi	
40	Antages in summa till – 852 000 mk	

Då ännu för Tammerforsbanan skulle återstå till expropriationer och förberedande arbeten 2 500 000 mk,

De följande 3 åren 1869–70 och 71 vore

	totalinkomsten –	5 400 000 mk
	Hvaraf afgår i räntor	972 000 –
	För kanaliseringar	640 000 –

Återstår till jernvägen

50	Tammerfors–Tavastehus	3 788 000 mk
	Åren 1866, 67, 68 användt	2 500 000
	Behöfves alltså för fulländande af Tammerforsbanan inom 6 år	2 956 000
	Summan	9 244 000

Sistnämnda 3 miljoner Mark ungefär borde alltså ytterligare upplånas eller af statsverket förskjutas T. ex. 1 600 000 mk lån 1 400 000 af statsverket.

Inkomsten af Bränvinsskatten åren 1872, 73, 74 och 75 skulle användas till lånets amorterande.

1872	1 800 000	
af	324 000	1 476 000
1873 d:o d:o		1 476 000
		2 952 000
Å lånet utlottas		2 000 000
Rest		952 000
1874 –	1 800 000	
af	216 000	1 584 000
		2 536 000
Å lånet utlottas		2 000 000
	Rest	536 000,
	Transp<ort>	536 000
1875 –	1 800 000	
Af	108 000	1 692 000
	S<umma>n	2 228 000
Utlottas å lånet		2 000 000
	Rest:	228 000 mk

10

20

Då 6 miljoners lånet alltså vore amorterad, och behållningen – 2 28 000 mk (kunde) hade kunnat användas till räntebetalning å det 1871 för Tammerfors banan behöfliga supplementära lånet ||N. B. Om lånets 1 600 000 mk, utgår räntan för 3 år 240 000 mk|| eller, om dessa 3 miljoner förskjutits af statsverket, till afbetalning härå, då efter de 10 årens förlopp endast 2 728 000 mk skulle återstå att betala.

Ständerna hafva beviljat upptagandet af ett lån till Aderton miljoner Mark. De anslagna 1 800 000 mk af bränvinsskatten skulle användas till ränta och afbetalning.

30

Enligt ofvanstående plan vore *alla* de af Ständerna beslutade kommunikationerna färdiga inom 6 år el<er> 1871 – med en skuld af endast 2 700 000 mk ungefär – utan upptagande af utländskt lån.

Det förstås, att, då Ständerna föreslagit ett så stort lån, de tänkt sig båda jernvägarnes utförande inom 2 å 3 år. Då skulle anslaget de följande 7 å 8 åren i det närmaste åtgå till räntor och amortissem.

Men då vore äfven vid de 10 årens slut, 1875, blott 1/3 del af lånet ungefär, amorterad, och Ständerna skulle då nödgas bevilja fortsatt anslag, i 20 års tid kanske, för dess förräntande, och dödande.

40

Det skulle alltså blifva en ringa sak att i stället betala ofvannämnda 2 700 000 mark.

Vid förevarande fråga kan dock naturligtvis ordningen för de särskilda arbetena lemnas derhän.

Frågan gäller endast lånets upptagande och närmast blott Saimasedlarnes omsättande till 5 4/10 Obligationer, det af Ständerna beviljade anslaget för kommunikationerna till last.

Härom skulle hos H:s K:a M:t underdånigst hemställas.

50

De för Saimasedlarnes inlösen i Amortissemensfonden reserverade penningarne 1 200 000 mk ungefär, kunde genast öfverlätas åt Kommunikationsfonden, då denna fond skulle med 5,4 % obligationer inlösa, hvad som kan erbjudas densamma, och ansvara för inlösen af resten med kontant vid förfalltid.

Det vore visst fördelaktigare för kommunikationsfonden att behålla Saimasedlarne utelöpande till förfallotid och å kapitalet erlägga endast 3 3/5 % ränta. Men emedan de skola betalas å vista, borde fonden vara beredt att inlösa dem när som helst – då alltså blott en del af pengarne vore disponibla, och en annan del skulle hållas i beredskap för inlösen; hvilket senare strider mot ändamålet. Ty dessa pengar äro afsedda för första behofvet, medan ännu intet å bränvinsskatten för kommunikationerna inlutit. Dessutom torde den förordade omsättningen blifva det bästa medlet att förskaffa jernvägslåneobligationerna kredit hos allmänheten. Det ringa återstående beloppet Saimasedlar visar sig nemligen numera icke i cirkulation, utan ligger i kassorna och på kapitalisternas hand – hvarifrån de villigast aflåtas mot förhöjd ränta.

Lån mot kontant inbetalning torde deremot icke till större belopp kunna erhållas, förrän Hypoteksföreningens pengar komma i rörelsen.

Någon invexlingsfond för Jernvägsobligationerna anses icke nödig. Något belopp kan alltid finna placering i statsverkets särskilda fonder.

J. V. S:n

20

457 YTTRANDE VID EKONOMIEDEPARTEMEN- TET 27.V 1865

RA, Senatens arkiv

Vid öfverläggningen till förestående beslut yttrades i så måtto skiljaktiga meningar, det Senatorn Snellman – ville öfverlemna till de bevilningsskyldige sjelfve att icke allenast yttra sig och besluta, huruvida en skild pröfningskomite vore behöflig, utan ock välja ordförande samt ledamöter och suppleanter både i bevilnings- och pröfningskomiteerna.

30

458 ANGÅR BEGÄRET ATT FÅ PROKLAMERA RE- FORMEN MED 4 MILJONER, KONCEPT

HUB, JVS handskriftssamlingen

Uppskof till 1. juni vill säga:

40

Vi hafva begärt att få proklamera reformen med 4 miljoner, hvilka nu äro deponerade;

Vi kunde dröja till Mars eller April, då troligen 8 miljoner äro deponerade, ehuru svårt tillståndet blir emedan Ryskt mynt skall tränga sig i kronans kassor, i banken, i föreningsbanken, i pensionskassorna m. m.

Nu skall denna farliga tid förlängas. Men det måste ske, och vi skola försöka att härda ut.

50

Att gifva någon varning eller någon respittid åt innehafvare af Ryska sedlar är omöjligt. Ty detta skall blott öka förlägenheten för alla allmänna kassor och uppmuntra till spekulation.

Enda sättet att slippa Ryska sedeln utan någon skada, är att verksställa betalningar i Ryssland, der den gäller lika efter och före reformen.